

Informationsmöte för Deklarerade utbildningsorganisationer (DTO)

2023-09-23

Per Englund, flygoperativ inspektör och flygteknisk inspektör General Aviation – Allmänflyg

Innehåll i presentation:

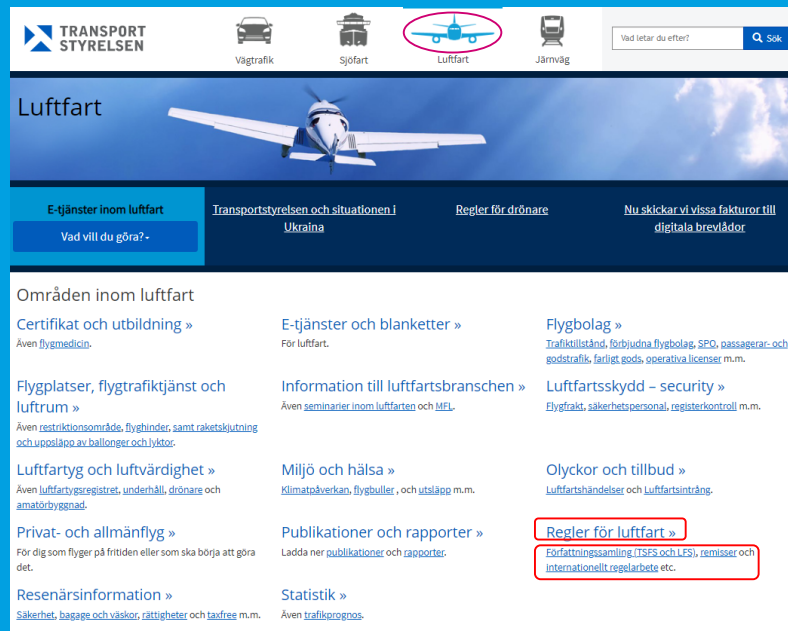
- ”Hur hittar man TSFS/LFS på TS hemsida?”
- ”Hur hittar man i regeldjungeln på EASA:s hemsida; Del-NCO, Del-SERA och i viss mån Del-FCL”
- Presentationen är ingen regelkurs, utan ska försöka påvisa ett antal sätt att hitta regler
- Presentationen innehåller omfattande delar, för att i framtiden kunna fördjupa sig ensam eller i grupp
 - 35 år i Flygvapnet; regionalt (TC, CAMO/CAO), centralt (QM/CMM FV) och internationellt (TH)
 - GA-pilot, flyginstruktör och kontrollant (CRI, FCL-945)
 - Flygtekniskt certifikat
 - Flygplanägare
 - 2020: TS; flygoperativ inspektör och flygteknisk inspektör General Aviation – Allmänflyg

per.englund@transportstyrelsen.se

Hur hittar man TSFS/LFS på TS hemsida?

Skriv "Transportstyrelsen" på t ex Google (ger nedan sida – klicka på flik för Luftfart) <https://www.transportstyrelsen.se/sv/luftfart/>

TRANSPORT STYRELSEN

Vägrafik Sjöfart Luftfart Järnväg

Vad letar du efter? Sök

Luftfart

E-tjänster inom luftfart
Vad vill du göra? -

Transportstyrelsen och situationen i Ukraina
Regler för drönnare
Nu skickar vi vissa fakturor till digitala brevlådor

Områden inom luftfart

- Certifikat och utbildning »
Även flygmedicin.
- Flygplatser, flygtrafikfjänt och lufttrum »
Även restriktionsområde, flyghinder, samt raketskjutning och uppsläpp av ballonger och lyktor.
- Luftfartyg och luftvärdighet »
Även luftfartygsregistret, underhåll, drönnare och amatördyggnad.
- Privat- och allmänflyg »
För dig som flyger på fritiden eller som ska börja att göra det.
- Resenärsinformation »
Säkerhet, bagage och väskor, rättigheter och taxfree m.m.
- E-tjänster och blanketter »
För luftfart.
- Information till luftfartsbranschen »
Även seminarier inom luftfarten och MEL.
- Miljö och hälsa »
Klimatövervakn, flygbuller, och utsläpp m.m.
- Publikationer och rapporter »
Ladda ner publikationer och rapporter.
- Statistik »
Även trafikoppgöps.
- Flygbolag »
Trafik tillstånd, förbudna flygbolag, SPO, passagerar- och godstrafik, fardigt gods, operativa licenser m.m.
- Luftfartsskydd - security »
Flygtrafik, säkerhetspersonal, registerkontroll m.m.
- Olyckor och tillbud »
Luftfartshändelser och luftfartsintrång.
- Regler för luftfart »**
Författningsamling (TSFS och LFS), remisser och internationellt regelarbete etc.

Hur hittar man TSFS/LFS på TS hemsida?

<https://www.transportstyrelsen.se/sv/Regler/Regler-for-luftfart/>

TRANSPORT STYRELSEN

Vägtrafik Sjöfart Luftfart Järnväg

Vad letar du efter? **Sök**

Regler >

- Sök föreskrifter >
- Föreskrifter i nummerordning >
- Regler för järnväg >
- Regler för luftfart**
- Information om nya eller ändrade regler >
- Internationellt arbete - luftfart >
- Pågående regelarbete >
- Serieförteckningar >
- Regler för sjöfart >
- Regler för vägtrafik >
- Remisser >
- Remisser där svarstiden gått ut >
- Beställ författningar >
- Begreppsförklaring >

[Regler / Regler för luftfart](#)

Regler för luftfart

Transportstyrelsen arbetar både nationellt och internationellt med regler för luftfart. Internationellt handlar det om att tillvarata de svenska luftfartsintressena när gemensamma internationella regler tas fram. Nationellt ligger det på myndighetens ansvar att införa regler som tagits fram internationellt samt att följa upp konsekvenserna av regelverket och utforma detta efter svenska behov.

Föreskrifter

Alla föreskrifter som Transportstyrelsen ger ut publiceras i Transportstyrelsens författningssamling (TSFS) och samtliga författningar läggs ut på vår webbplats. På webbplatsen finns även de föreskrifter som var gällande per den 1 juli 2014 och som har publicerats i Luftfartsverkets/Luftfartsstyrelsens författningssamling (LFS).

[Sök bland våra föreskrifter](#) eller se dem [nummerordning](#)

Operativa regler för privatflygare

Vilka operativa regler ska man följa som privatpilot när man vill flyga flygplan eller helikopter? Läs på vår sida: [Operativa regler för privatflygare](#)

Senast uppdaterad: 2023-02-02, kl 09:53

Håll dig uppdaterad
[Prenumerera på information från Transportstyrelsen.](#)

TRANSPORT STYRELSEN

Hur hittar man TSFS/LFS på TS hemsida?

Operativa regler för privatflygare <https://www.transportstyrelsen.se/sv/luftfart/Privat--och-allmanflyg/Flygoperativt/operativa-regler-for-privatflygare-flygplan-och-helikopter/>

[Luftfart](#) / [Privat och allmänflyg](#) / [Flygoperativt](#) / Operativa regler för privatflygare (flygplan och helikopter)

Operativa regler för privatflygare (flygplan och helikopter)

Vilka operativa regler ska man följa som privatpilot när man vill flyga flygplan eller helikopter? Det kan tyckas vara ett virrvarv av olika regler som man behöver hålla reda på när man ska ut och flyga. Här nedan är ett försök att bena ut begreppen.

Trafikregler

Kommissionens förordning (EU) nr 923/2012 (SERA). Denna EU-förordning gäller för alla som använder sig av luftrummet, även för drönare (utom modellflygplan och leksaksluftfartyg). SERA är en förkortning för "Standardised European Rules of the Air".

Transportstyrelsen har kompletterat SERA med trafikregler som är specifika för Sverige i föreskriften TSFS 2020:59, som också den gäller för luftrummet alla användare (utom för alla sorters obemannade luftfartygssystem inkl. drönare).

De europeiska operativa reglerna för flygdrift

Kommissionens förordning (EU) nr 965/2012, har fått en egen sida med förklaringar. Hur den är uppbyggd och vilka delar som gäller för dig som flyger privat kan du läsa om under fliken "EU-regelverk för privatflygare" i menyn.

Grundförordningen (Basic Regulation)

Om du hör någon prata om grundförordningen (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2018/1139), så är det den europeiska 'basen', inte bara för de operativa föreskrifterna utan för de flesta föreskrifter som rör verksamheter inom flygbranschen. Som privatpilot behöver du normalt inte gå in och läsa grundförordningen; den ger mer förutsättningarna för de olika EU-föreskrifter som finns.

Det finns dock något i grundförordningen som kan vara viktigt att känna till beroende på vilket luftfartyg du ska flyga. De operativa regler som gäller beror nämligen på om luftfartyget har ett typcertifikat utfärdat av EASA eller inte. Är det ett EASA-luftfartyg ska du följa de regler som listas nedan under A. Är typcertifikatet däremot inte utfärdat av EASA (s.k. bilaga I-luftfartyg) ska du följa de regler som listas nedan under B.

Bilaga I-luftfartyg och artikel 2.8-luftfartyg (NLF och NLH)

Ett bilaga I-luftfartyg är ett luftfartyg som inte är typcertifierat av EASA och som tas upp i bilaga I till grundförordningen (därav namnet). [Här på sidan 85 kan du hitta bilaga I till grundförordningen](#). Notera att TSFS 2021:103 Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om icke-kommersiell verksamhet med vissa flygplan och vissa helikoptrar endast ska tillämpas på de luftfartyg som är upptagna i artikel 2.8 a och b samt punkterna 1 a-e och g i bilaga I till grundförordningen.

Lista med regler

A - Operativa regler som gäller för privatflygning med EASA-luftfartyg

B - Operativa regler som gäller för privatflygning med luftfartyg undantagna enligt artikel 2.8 a och b eller bilaga I (OBS: gäller ej UL-A och gyroplan) i grundförordningen

C - Operativa regler som gäller för UL-A och gyroplan

Hur hittar man TSFS/LFS på TS hemsida?

Operativa regler för privatflygare: **TSFS 2021:103**

<https://www.transportstyrelsen.se/sv/Regler/sok-ts-foreskrifter/>

Grundförordningen (Basic Regulation)

Om du hör någon prata om grundförordningen (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2018/1139), så är det den europeiska 'basen', inte bara för de operativa föreskrifterna utan för de flesta föreskrifter som rör verksamheter inom flygbranschen. Som privatpilot behöver du normalt inte gå in och läsa grundförordningen; den ger mer förutsättningarna för de olika EU-föreskrifter som finns.

Det finns dock något i grundförordningen som kan vara viktigt att känna till beroende på vilket luftfartyg du ska flyga. De operativa regler som gäller beror nämligen på om luftfartyget har ett typcertifikat utfärdat av EASA eller inte. Är det ett EASA-luftfartyg ska du följa de regler som listas nedan under A. Är typcertifikatet däremot inte utfärdat av EASA (s.k. bilaga I-luftfartyg) ska du följa de regler som listas nedan under B.

Bilaga I-luftfartyg och artikel 2.8-luftfartyg (NLF och NLH)

Ett bilaga I-luftfartyg är ett luftfartyg som inte är typcertifierat av EASA och som tas upp i bilaga I till grundförordningen (därav namnet). Här på sidan 85 kan du hitta bilaga I till grundförordningen. Notera att TSFS 2021:103 Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om icke-kommersiell verksamhet med vissa flygplan och vissa helikoptrar endast ska tillämpas på de luftfartyg som är upptagna i artikel 2.8 a och b samt punkterna 1 a-e och g i bilaga I till grundförordningen.

Transportstyrelsens författningssamling

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om icke-kommersiell verksamhet med vissa flygplan och vissa helikoptrar;

TSFS 2021:103

Utkom från trycket
den 19 november 2021

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter ska tillämpas vid icke-kommersiell verksamhet med sådana flygplan och helikoptrar som är undantagna från gemensamma europeiska bestämmelser enligt artikel 2.8 a och b samt punkterna 1 a–e och g i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1139 av Föreskrifterna ska inte tillämpas för sådana tyngdpunktsstyrda flygplan

Tillämpning av Del-NCO

4 § För de berörda flygplanen och helikoptrarna ska verksamheten följa tillämpliga delar av bilaga VII (Del-NCO) till kommissionens förordning (EU) nr 965/2012 av den 5 oktober 2012 om tekniska krav och administra-

9 § Beträffande NCO.IDE.A.100 i bilaga VII (Del-NCO) till kommissionens förordning (EU) nr 965/2012 ska de instrument och utrustningar som krävs enligt kapitel D i Del-NCO uppfylla tillämpliga luftvärdighetskrav i Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2020:85) om certifiering av vissa luftfartyg och av konstruktions- och tillverkningsorganisationer eller, för

D v s, alla
”nationella” bilaga 1
(=ej certifierade av EASA) luftfartyg (Fpl/Hkp), *förutom tungdpunktsstyrda gyroplan och gyrokoptrar (UL-A)* ska följa Del-NCO i 965/2012

2018/1139 Basic Regulation

Bilaga 1 luftfartyg utgörs av:

...punkterna 1 a-e och g i bilaga 1
(=ANNEX I) till grundförordningen...

(allt utom punkt f är ett bilaga 1 luftfartyg)

ANNEX I

AIRCRAFT REFERRED TO IN POINT (D) OF ARTICLE 2(3)

Regulation (EU) 2018/1139

1. Categories of manned aircraft to which this Regulation does not apply:
- (a) historic aircraft meeting the following criteria:
 - (i) aircraft whose:
 - initial design was established before 1 January 1955, and
 - production has been stopped before 1 January 1975;or
 - (ii) aircraft having a clear historical relevance, related to:
 - a participation in a noteworthy historical event,
 - a major step in the development of aviation, or
 - a major role played into the armed forces of a Member State;or
 - (b) aircraft specifically designed or modified for research, experimental or scientific purposes, and likely to be produced in very limited numbers;
 - (c) aircraft, including those supplied in kit form, where at least 51 % of the fabrication and assembly tasks are performed by an amateur, or a non-profit making association of amateurs, for their own purposes and without any commercial objective;
 - (d) aircraft that have been in the service of military forces, unless the aircraft is of a type for which a design standard has been adopted by the Agency;
 - (e) aeroplanes having measurable stall speed or the minimum steady flight speed in landing configuration not exceeding 35 knots calibrated air speed (CAS), helicopters, powered parachutes, sailplanes and powered sailplanes, having no more than two seats and a maximum take-off mass (MTOM), as recorded by the Member States, of no more than:

	Aeroplane/Helicopter/ Powered parachute/ powered sailplanes	Sailplanes	Amphibian or floatplane/ helicopter	Airframe mounted total recovery parachute
Single-seater	300 kg MTOM	250 kg MTOM	Additional 30 kg MTOM	Additional 15 kg MTOM
Two-seater	450 kg MTOM	400 kg MTOM	Additional 45 kg MTOM	Additional 25 kg MTOM

When an amphibian or a floatplane/helicopter is operating both as a floatplane/helicopter and as a land plane/helicopter, it must fall below the applicable MTOM limit.
 - (f) single and two-seater gyroplanes with a MTOM not exceeding 600 kg;
 - (g) replicas of aircraft meeting the criteria of points (a) or (d), for which the structural design is similar to the original aircraft;

Hur hittar man TSFS/LFS på TS hemsida?

Operativa regler för privatflygare <https://www.transportstyrelsen.se/sv/luftfart/Privat--och-allmanflyg/Flygoperativt/operativa-regler-for-privatflygare-flygplan-och-helikopter/>

Lista med regler

A - Operativa regler som gäller för privatflygning med EASA-luftfartyg ▼

B - Operativa regler som gäller för privatflygning med luftfartyg undantagna enligt artikel 2.8 a och b eller bilaga I (OBS: gäller ej UL-A och gyroplan) i grundförordningen ▼

C - Operativa regler som gäller för UL-A och gyroplan ▼

Observera att länkarna till SERA (923/2012), flygdriftsreglerna (965/2012) och reglerna om händelserapportering (376/2014) går till EASAs Easy Access Rules som är på engelska. Detta för att få med de viktiga AMC och GM som ger råd om hur man kan tillämpa reglerna. För de svenska versionerna utan AMC och GM (dessa finns endast på engelska), klicka på [denna länk till eur-lex](#) och fyll i förordningsnumret i sökfältet.

<https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=sv>

Lista med regler

A - Operativa regler som gäller för privatflygning med EASA-luftfartyg ▲

- [Trafikreglerna \(EU\) 923/2012 \(SERA\)](#)
- [TSFS 2020:59 Nationella kompletteringsföreskrifter till SERA](#)
- [Flygdriftsregler \(Air Operations\) \(EU\) 965/2012 – Del-ORO samt Del-NCC eller Del-NCO](#)
- [Rapportering av händelser \(EU\) 376/2014 inklusive förteckning av händelser som obligatoriskt måste rapporteras \(EU\) 2015/2018](#)
- [LFS 2007:24 Luftfartsstyrelsens föreskrifter om instrumentflygprocedurer och höjdmätarinställning](#) (föreskriften är under omarbetning)
- [LFS 2007:28 Luftfartsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om flyguppvisning](#) (föreskriften är under omarbetning)
- [TSFS 2019:100 Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om positioneringsflygning och vissa flygningar av konstruktions- eller tillverkningsorganisationer](#)
- [TSFS 2019:115 Transportstyrelsens föreskrifter om lämnande av statistiska uppgifter om användning av luftfartyg](#)
- [TSFS 2022:75 Transportstyrelsens föreskrifter om elektronisk adress för flygburen utrustning](#)
- [TSFS 2022:77 Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om registrering, kodning och test av nödsändare i luftfartyg](#)

B - Operativa regler som gäller för privatflygning med luftfartyg undantagna enligt artikel 2.8 a och b eller bilaga I (OBS: gäller ej UL-A och gyroplan) i grundförordningen ▼

C - Operativa regler som gäller för UL-A och gyroplan ▼

Hur hittar man TSFS/LFS på TS hemsida?

<https://www.transportstyrelsen.se/sv/Regler/Regler-for-luftfart/>

TRANSPORT STYRELSEN

Vägtrafik Sjöfart Luftfart Järnväg

Vad letar du efter? **Sök**

Regler >

- Sök föreskrifter >
- Föreskrifter i nummerordning >
- Regler för järnväg >
- Regler för luftfart**
- Information om nya eller ändrade regler >
- Internationellt arbete - luftfart >
- Pågående regelarbete >
- Serieförteckningar >
- Regler för sjöfart >
- Regler för vägtrafik >
- Remisser >
- Remisser där svarstiden gått ut >
- Beställ författningar >
- Begreppsförklaring >

[Regler / Regler för luftfart](#)

Regler för luftfart

Transportstyrelsen arbetar både nationellt och internationellt med regler för luftfart. Internationellt handlar det om att tillvarata de svenska luftfartsintressena när gemensamma internationella regler tas fram. Nationellt ligger det på myndighetens ansvar att införa regler som tagits fram internationellt samt att följa upp konsekvenserna av regelverket och utforma detta efter svenska behov.

Föreskrifter

Alla föreskrifter som Transportstyrelsen ger ut publiceras i Transportstyrelsens författningssamling (TSFS) och samtliga författningar läggs ut på vår webbplats. På webbplatsen finns även de föreskrifter som var gällande per den 1 juli 2014 och som har publicerats i Luftfartsverkets/Luftfartsstyrelsens författningssamling (LFS).

[Sök bland våra föreskrifter](#) eller se dem [nummerordning](#)

Operativa regler för privatflygare

Vilka operativa regler ska man följa som privatpilot när man vill flyga flygplan eller helikopter? Läs på vår sida: [Operativa regler för privatflygare](#)

Senast uppdaterad: 2023-02-02, kl 09:53

Håll dig uppdaterad
[Prenumerera på information från Transportstyrelsen.](#)

TRANSPORT STYRELSEN

Hur hittar man TSFS/LFS på TS hemsida?

<https://www.transportstyrelsen.se/sv/Regler/sok-ts-foreskrifter/>

The screenshot shows the search interface for regulations on the Transportstyrelsen website. The header includes the logo and navigation icons for Vägtrafik, Sjöfart, and Luftfart. The main content area is titled 'Sök föreskrifter' and contains several input fields and dropdown menus. A red box highlights the 'Sök föreskrifter' button and the 'Föreskrifter i nummerordning' link. Another red box highlights the 'Trafikslag' dropdown menu, which is set to 'Luftfart'. A third red box highlights the 'Serie' dropdown menu, which is set to 'OPS'. The 'Sökord' field is empty, and the 'Författningsnummer' field contains 'ÅÅÅÅ:NN'. The 'Typ av författning' dropdown is set to 'Alla typer'. There is a checkbox for 'Sök även bland upphävda författningar' which is unchecked. A 'Visa författningar' button is at the bottom.

TRANSPORT STYRELSEN

Vägtrafik Sjöfart Luftfart

Regler » [Regler](#) / [Sök föreskrifter](#)

Sök föreskrifter

Föreskrifter i nummerordning »

Regler för järnväg »

Regler för luftfart »

Regler för sjöfart »

Regler för vägtrafik »

Remisser »

Remisser där svarstiden gått ut »

Beställ författningar »

Begreppsförklaring »

Sökord

Skriv dina sökord här

Författningsnummer

ÅÅÅÅ:NN

Ange ett TSFS-, JvSFS- eller LFS-nummer.

Trafikslag

Luftfart

Serie

OPS

Typ av författning

Alla typer

Sök även bland upphävda författningar

Visa författningar

The screenshot shows the results page for 'Föreskrifter i nummerordning' on the Transportstyrelsen website. The header includes the logo and navigation icons for Vägtrafik, Sjöfart, Luftfart, and Järnväg. The main content area is titled 'Föreskrifter i nummerordning' and contains a list of years (2023, 2022, 2021, 2020) and a paragraph of text. A red box highlights the 'Föreskrifter i nummerordning' link and the list of years. The text below the list states: 'Sedan 2009 publicerar Transportstyrelsen alla sina författningar i Transportstyrelsens författningssamling (TSFS). Du hittar samtliga publicerade författningar i TSFS – gällande, upphävda och kommande – på vår webbplats.'

TRANSPORT STYRELSEN

Vägtrafik Sjöfart Luftfart Järnväg

Regler » [Regler](#) / [Föreskrifter i nummerordning](#)

Sök föreskrifter »

Föreskrifter i nummerordning

2023 »

2022 »

2021 »

2020 »

Sedan 2009 publicerar Transportstyrelsen alla sina författningar i Transportstyrelsens författningssamling (TSFS).

Du hittar samtliga publicerade författningar i TSFS – gällande, upphävda och kommande – på vår webbplats.

Hur hittar man TSFS/LFS på TS hemsida?

Operativa regler för privatflygare: **Text TSFS 2020:59**

<https://www.transportstyrelsen.se/sv/Regler/ts-foreskrifter-i-nummerordning/>

Transportstyrelsens författningssamling **TRANSPORT STYRELSEN**

TSFS 2020:59

LUFTFART
Serie GEN

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om trafikregler för luftfart

TSFS 2020:59 gäller för både A, B och C

Lista med regler

- A - Operativa regler som gäller för privatflygning med EASA-luftfartyg
- B - Operativa regler som gäller för privatflygning med luftfartyg undantagna enligt artikel 2.8 a och b eller bilaga I (OBS: gäller ej UL-A och gyroplan) i grundförordningen
- C - Operativa regler som gäller för UL-A och gyroplan

Lista med regler

A - Operativa regler som gäller för privatflygning med EASA-luftfartyg

- [Trafikreglerna \(EU\) 923/2012 \(SERA\)](#)
- [TSFS 2020:59 Nationella kompletteringsföreskrifter till SERA](#)
- [Flygdriftsregler \(Air Operations\) \(EU\) 965/2012 – Del-ORO samt Del-NCC eller Del-NCO](#)
- [Rapportering av händelser \(EU\) 376/2014 inklusive förteckning av händelser som obligatoriskt måste rapporteras \(EU\) 2015/2018](#)
- [LFS 2007:24 Luftfartsstyrelsens föreskrifter om instrumentflygprocedurer och höjdmätarinställning \(föreskriften är under omarbetning\)](#)
- [LFS 2007:28 Luftfartsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om flyguppvisning \(föreskriften är under omarbetning\)](#)
- [TSFS 2019:100 Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om positioneringsflygning och vissa flygningar av konstruktions- eller tillverkningsorganisationer](#)
- [TSFS 2019:115 Transportstyrelsens föreskrifter om lämnande av statistiska uppgifter om användning av luftfartyg](#)
- [TSFS 2022:75 Transportstyrelsens föreskrifter om elektronisk adress för flygburen utrustning](#)
- [TSFS 2022:77 Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om registrering, kodning och test av nödsändare i luftfartyg](#)

B - Operativa regler som gäller för privatflygning med luftfartyg undantagna enligt artikel 2.8 a och b eller bilaga I (OBS: gäller ej UL-A och gyroplan) i grundförordningen

C - Operativa regler som gäller för UL-A och gyroplan

Hur hittar man TSFS/LFS på TS hemsida?

Operativa regler för privatflygare: T ex **TSFS 2020:59**

<https://www.transportstyrelsen.se/sv/Regler/ts-foreskrifter-i-nummerordning/>

Transportstyrelsens författningssamling **TRANSPORT STYRELSEN**

TSFS 2020:59

LUFTFART
Serie GEN

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd
om trafikregler för luftfart

Innehåll	
1 kap. Inledande bestämmelser	1
Tillämpningsområde	1
Definitioner och förkortningar	1
2 kap. Allmänt	8
Formationsflygning	8
Manövrering på eller i närheten av en flygplats	8
Genomgångshöjd	9
Transponder	9
Flygning på flyghöjd som bildar gräns i höjddled mellan lufttrumsklasser	10
3 kap. Färdplaner	10
Innehåll i färdplan	10
Inlämning av färdplan	11
Inlämningsstad	11
Inlämningsplats	11
Ändring av färdplan	12
Aktivering av färdplan	12
Avslutande av färdplan	12
Flygning i fjällområde	13
Dubbelriktad radioförbindelse	13
Avbrott i radioförbindelse	14

4 kap. Visuellflyg regler (VFR)	15
Väderminima	15
VFR-flygning under mörker	15
Speciell VFR-flygning under mörker	15
5 kap. Undantag	16
Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	16
Bilaga 1.	17
Bilaga 2. Instruktioner för att fylla i en färdplansblankett	19
Fält 7 - Luftfartygets beteckning (högst 7 tecken)	19
Fält 8 - Flyg regler och flygningens art (2 tecken)	19
Fält 9 - Antal och typ av luftfartyg, turbulenskategori	20
Fält 10 - Utrustning och dess användbarhet	20
Fält 13 - Avgångsflygplats och tid (8 tecken)	22
Fält 15 - Marschhastighet, marschhöjd och flygväg	23
Fält 16 - Destinationsflygplats och total beräknad flygtid samt alternativflygplats(er)	26

Hur hittar man TSFS/LFS på TS hemsida?

Regler och annan värdefull information: T ex **VFR-handbok för privatflygare**

<https://www.transportstyrelsen.se/sv/luftfart/Privat-och-allmanflyg/Flygoperativt/>

Vägtrafik Sjöfart Luftfart Järnväg

Luftfart / Privat-och allmänflyg / Flygoperativt

Flygoperativt

Här har vi samlat information som är viktig för dig som privat- eller allmänflygare när det gäller det flygoperativa.

Populära sidor:

- [Flyguppvisning](#)
- [Rapportera luftfartshändelse](#)

VFR-handbok för privatflygare

Lär dig mer om flygreglerna genom att följa med på en flygtur från Västerås/Johannisberg (ESSX) till Halmstad (ESMT). Här finns bland annat siktninma, sammanställningar över Del-NCO sorterat på nyckelord och information om farligt gods.

[VFR-handbok för privatflygare](#)

Flygsäkerhetsprogrammet (H50P)

Kungliga svenska aeroklubben - KSAK - är numera ansvariga för H50P-kompendierna som lever vidare inom KSAKs Flygsäkerhetsprogram. En uppdaterad version av H50P-kompendierna finns på KSAK's webbplats.

[Flygsäkerhetsprogrammet på KSAK's webbplats](#)

Avancerad flygning

Operativa regler för avancerad flygning finns i kommissionens förordning (EU) 965/2012. Där anges bl.a. krav på riskanalys före icke-kommersiella speciella verksamheter. Avancerad flygning är en sådan. Vad som gäller för sikt och lägsta flyghöjd finns beskrivet i genomförandeförordning (EU) 923/2012.

Eftersom de nationella föreskrifterna om avancerad flygning (LFS 2007:45) inte längre gäller för de flesta tänkbara luftfartygen har dessa upphävts. Det medför att det inte längre är krav på speciellt tillstånd för att ta med passagerare vid icke-kommersiell avance.

För att utföra avancerad flygning under 500 fot AGL krävs särskilt tillstånd enligt SERA.5005(f) i kommissionens förordning (EU) 923/2012).

Rapportera flygtid

Du ska rapportera in statistiska uppgifter för ditt luftfartyg. Observera att om luftfartyget inte flugit alls under året ska även detta rapporteras. Rapportera då 0 landningar och 0 flygtimmar i lämplig typ av flygning.

Rapportera luftfartshändelse

Händelserapporterna ligger till grund för Transportstyrelsens statistik- och analysarbete gällande tillbud och olyckor. Händelser inom luftfarten delas in i [tillbud, allvarliga tillbud och olyckor](#) (haverier).

Hur hittar man TSFS/LFS och EASA-regler på TS hemsida?

Regler och annan värdefull information: T ex **VFR-handbok för privatflygare**

<https://www.transportstyrelsen.se/globalassets/global/luffart/privat--och-allmanflyg/vfr-handbok-for-privatflygare.pdf>

TRANSPORT
STYRELSEN

Ett kompendium för privatflygare från Transportstyrelsen

Översikt över regelverken för **privatflygning enligt VFR**

Innehåll

Del 1 – Om kompendiet

Bakgrund
Vem riktar sig kompendiet till?
Kompendiets status

Del 2 – Om reglerna

De flygoperativa reglerna
Vad förändrades 2016?
Trafikregler för luftfart (SERA)
Lite mera om europeiska regler
Att hitta i regelverken

Del 3 – Att tillämpa reglerna – ett praktiskt exempel med regelreferenser

1. Förutsättningar för flygningen
2. Flygförberedelser
 - 2.1. Allmänt
 - 2.2. Befälhavaren – ansvar, befogenheter, behörigheter
 - 2.3. Flygplanet
 - 2.4. Väder och väderkrav
 - 2.5. Bränsle och olja
 - 2.6. Dokument och information
 - 2.7. Passagerarna
 - 2.8. Bärbar elektronisk utrustning (PED)
 - 2.9. Farligt gods ombord
 - 2.10. Prestandaregler samt massa & balans
 - 2.11. Startflygplatsen
 - 2.12. Sträckan ESSX-ESMT
 - 2.13. Destinationsflygplatsen
3. Genomförande av flygningen
4. Efter flygningen
5. Flyga tillbaka - under mörker

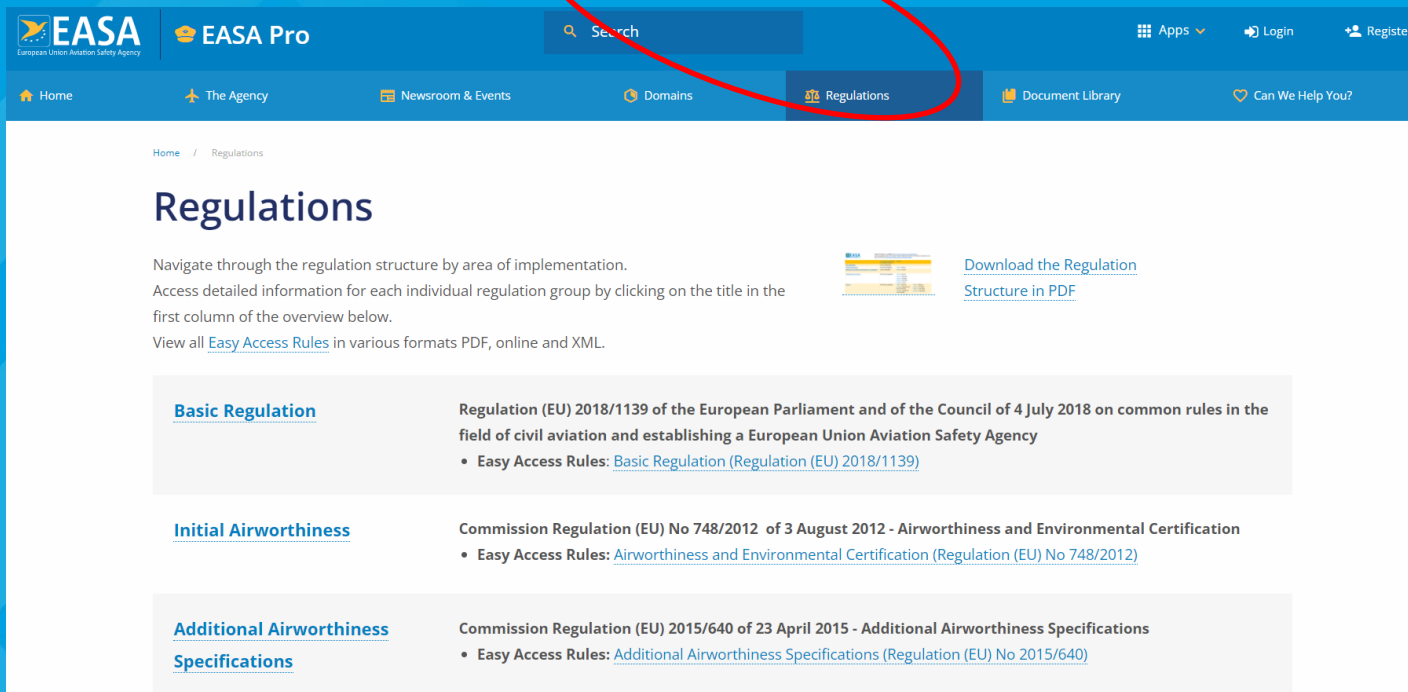
Bilagor

1. Gällande nationella föreskrifter
2. Regelstrukturen
3. Innehållsförteckning för Del-NCO i nummerordning
4. Innehållsförteckning för Del-NCO sorterad på rubriker eller nyckelord
5. VMC-tabellen
6. Svenska föreskrifter om vissa siktminima – TSFS 2020:59
7. Befälhavarens ansvar och behörigheter
8. Information om farligt gods
9. Förkortningar
10. Några punkter att tänka på
11. Vad ska finnas ombord?

Förslag: Skriv ut kompendiet och ha det lättillgängligt för att läsa

”Hur hittar man i regeldjungeln på EASA:s hemsida; Del-NCO, Del-SERA och i viss mån Del-FCL?”

Googla på EASA, få denna länk: <https://www.easa.europa.eu/en/home>
<https://www.easa.europa.eu/en/regulations>

EASA European Union Aviation Safety Agency

EASA Pro

Search

Apps Login Register

Home The Agency Newsroom & Events Domains **Regulations** Document Library Can We Help You?

Home / Regulations

Regulations

Navigate through the regulation structure by area of implementation.
Access detailed information for each individual regulation group by clicking on the title in the first column of the overview below.
View all [Easy Access Rules](#) in various formats PDF, online and XML.

[Download the Regulation Structure in PDF](#)

Basic Regulation	Regulation (EU) 2018/1139 of the European Parliament and of the Council of 4 July 2018 on common rules in the field of civil aviation and establishing a European Union Aviation Safety Agency <ul style="list-style-type: none">• Easy Access Rules: Basic Regulation (Regulation (EU) 2018/1139)
Initial Airworthiness	Commission Regulation (EU) No 748/2012 of 3 August 2012 - Airworthiness and Environmental Certification <ul style="list-style-type: none">• Easy Access Rules: Airworthiness and Environmental Certification (Regulation (EU) No 748/2012)
Additional Airworthiness Specifications	Commission Regulation (EU) 2015/640 of 23 April 2015 - Additional Airworthiness Specifications <ul style="list-style-type: none">• Easy Access Rules: Additional Airworthiness Specifications (Regulation (EU) No 2015/640)

”Hur hittar man i regeldjungeln på EASA:s hemsida; Del-NCO, Del-SERA och i viss mån Del-FCL?”

Del-NCO; konsoliderad version av både reglerna samt AMC och GM:

<https://www.easa.europa.eu/en/document-library/easy-access-rules/easy-access-rules-air-operations-regulation-eu-no-9652012>

Del-NCO; konsoliderad version på svenska, därav utan både AMC och GM:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A02012R0965-20230109&qid=1681843223922>

Del-SERA; konsoliderad version av både reglerna samt AMC och GM:

<https://www.easa.europa.eu/en/document-library/easy-access-rules/easy-access-rules-standardised-european-rules-air-sera>

Del-SERA; konsoliderad version på svenska, därav utan både AMC och GM:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A02012R0923-20230126&qid=1681856351162>

Del-FCL; konsoliderad version av både reglerna samt AMC och GM:

<https://www.easa.europa.eu/en/document-library/easy-access-rules/easy-access-rules-aircrew-regulation-eu-no-11782011>

Del-FCL; konsoliderad version på svenska, därav utan både AMC och GM:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A02011R1178-20221030&qid=1681857025349>

Regulation (EU) No 965/2012

ANNEX VII (Part-NCO)

SUBPART A: GENERAL REQUIREMENTS

SUBPART B: OPERATIONAL PROCEDURES

SUBPART C: AIRCRAFT PERFORMANCE AND OPERATING LIMITATIONS

SUBPART D: INSTRUMENTS, DATA AND EQUIPMENT

SUBPART E: SPECIFIC REQUIREMENTS

SUBPART A: GENERAL REQUIREMENTS

- > NCO.GEN.100 Competent authority
- NCO.GEN.101 Means of compliance
- NCO.GEN.103 Introductory flights
- > NCO.GEN.104 Use of aircraft included in an AOC by an NCO operator
- > NCO.GEN.105 Pilot-in-command responsibilities and authority
- NCO.GEN.110 Compliance with laws, regulations and procedure
- > NCO.GEN.115 Taxiing of aeroplanes
- > NCO.GEN.120 Rotor engagement – helicopters
- > NCO.GEN.125 Portable electronic devices
- > NCO.GEN.130 Information on emergency and survival equipment carried
- > NCO.GEN.135 Documents, manuals and information to be carried
- > NCO.GEN.140 Transport of dangerous goods
- NCO.GEN.145 Immediate reaction to a safety problem
- > NCO.GEN.150 Journey log
- > NCO.GEN.155 Minimum equipment list

SUBPART B: OPERATIONAL PROCEDURES

- NCO.OP.100 Use of aerodromes and operating sites
- > NCO.OP.101 Altimeter check and settings
- NCO.OP.105
- > NCO.OP.110 Aerodrome operating minima — aeroplanes and helicopters
- > NCO.OP.111 Aerodrome operating minima — 2D and 3D approach operations
- > NCO.OP.112 Aerodrome operating minima — circling operations with aeroplanes
- NCO.OP.113 Aerodrome operating minima – onshore circling operations with helicopters
- > NCO.OP.115 Departure and approach procedures – aeroplanes and helicopters
- > NCO.OP.116 Performance-based navigation – aeroplanes and helicopters
- NCO.OP.120 Noise abatement procedures – aeroplanes and helicopters
- > NCO.OP.125 Fuel/energy and oil supply – aeroplanes and helicopters
- > NCO.OP.130 Passenger briefing
- NCO.OP.135 Flight preparation
- NCO.OP.140 Destination alternate aerodromes — aeroplanes
- NCO.OP.141 Destination alternate aerodromes — helicopters
- > NCO.OP.142 Destination alternate aerodromes — instrument approach operations
- > NCO.OP.143 Destination alternate aerodromes planning minima — aeroplanes
- > NCO.OP.144 Destination alternate aerodromes planning minima — helicopters
- > NCO.OP.145 Refuelling with passengers embarking, on board or disembarking
- > NCO.OP.147 Refuelling with engine(s) and/or rotors turning – helicopters

Totalt 133 sidor, regler inkl
AMC&GM (sidorna 1890-2023)

Regulation (EU) No 965/2012

- ✓ **ANNEX VII (Part-NCO)**
 - > SUBPART A: GENERAL REQUIREMENTS
 - > SUBPART B: OPERATIONAL PROCEDURES
 - > **SUBPART C: AIRCRAFT PERFORMANCE AND OPERATING LIMITATIONS**
 - > **SUBPART D: INSTRUMENTS, DATA AND EQUIPMENT**
 - > SUBPART E: SPECIFIC REQUIREMENTS

Hela Part-NCO är på totalt 133 sidor; regler inkl AMC&GM (sidorna 1890-2023)

2023-09-23

- > SUBPART C: AIRCRAFT PERFORMANCE AND OPERATING LIMITATIONS
- ✓ **SUBPART D: INSTRUMENTS, DATA AND EQUIPMENT**
 - ✓ **SECTION 1 – Aeroplanes**
 - > **NCO.IDEA.100 Instruments and equipment – general**
 - > NCO.IDEA.105 Minimum equipment for flight
 - > NCO.IDEA.110 Spare electrical fuses
 - > NCO.IDEA.115 Operating lights
 - > **NCO.IDEA.120 Operations under VFR – flight and navigational instruments and associated equipment**
 - > **NCO.IDEA.125 Operations under IFR – flight and navigational instruments and associated equipment**
 - > NCO.IDEA.130 Terrain awareness warning system (TAWS)
 - > NCO.IDEA.135 Flight crew interphone system
 - > NCO.IDEA.140 Seats, seat safety belts, restraint systems and child restraint devices
 - > **NCO.IDEA.145 First-aid kit**
 - > NCO.IDEA.150 Supplemental oxygen – pressurised aeroplanes
 - > NCO.IDEA.155 Supplemental oxygen – non-pressurised aeroplanes
 - > NCO.IDEA.160 Hand fire extinguishers
 - > NCO.IDEA.165 Marking of break-in points
 - > **NCO.IDEA.170 Emergency locator transmitter (ELT)**
 - > NCO.IDEA.175 Flight over water
 - > NCO.IDEA.180 Survival equipment
 - > NCO.IDEA.190 Radio communication equipment
 - > NCO.IDEA.195 Navigation equipment
 - > NCO.IDEA.200 Transponder
 - > **NCO.IDEA.205 Management of aeronautical databases**
 - > SECTION 2 – Helicopters

Regulation (EU) No 965/2012

- ✓ ANNEX VII (Part-NCO)
- > SUBPART A: GENERAL REQUIREMENTS
- > SUBPART B: OPERATIONAL PROCEDURES
- > SUBPART C: AIRCRAFT PERFORMANCE AND OPERATING LIMITATIONS
- > SUBPART D: INSTRUMENTS, DATA AND EQUIPMENT
- > SUBPART E: SPECIFIC REQUIREMENTS

Hela Part-NCO är på totalt 133 sidor; regler inkl AMC&GM (sidorna 1890-2023)

- ✓ SUBPART E: SPECIFIC REQUIREMENTS
- > SECTION 1 – General
- > SECTION 2 – Helicopter external sling load operations (HESLO)
- > SECTION 3 – Human external cargo operations (HEC)
- > SECTION 4 – Parachute operations (PAR)
- ✓ SECTION 5 – Aerobatic flights (ABF)
 - NCO.SPEC.ABF.100 Checklist
 - NCO.SPEC.ABF.105 Documents and information
 - NCO.SPEC.ABF.110 Equipment
- > SECTION 6 – Maintenance Check Flights (MCF)

Del-NCO; konsoliderad version av både reglerna samt AMC och GM:

<https://www.easa.europa.eu/en/document-library/easy-access-rules/easy-access-rules-air-operations-regulation-eu-no-9652012>

2023-09-23

19

Regulation (EU) No 923/2012

eRules

SERA
(IR + AMC/GM)

- ✓ ANNEX: Rules of the Air
 - > SECTION 1 Flight over the high seas
 - > SECTION 2 Applicability and compliance
 - > SECTION 3 General rules and collision avoidance
 - > SECTION 4 Flight plans
 - > SECTION 5 Visual meteorological conditions, visual flight rules, special VFR and instrument flight rules
 - > SECTION 6 Airspace classification
 - > SECTION 7 Air traffic services
 - > SECTION 8 Air traffic control service
 - > SECTION 9 Flight information service
 - > SECTION 10 Alerting service
 - > SECTION 11 Interference, emergency contingencies and interception
 - > SECTION 12 Services related to meteorology — Aircraft observations and reports by voice communications

- > SECTION 13 SSR Transponder
- > SECTION 14 Voice communication procedures
- > Appendix 1 Signals
- > Appendix 2 Unmanned free balloons
- > Appendix 3 Table of cruising levels
- > Appendix 4 ATS airspace classes — services provided and flight requirements
- > Appendix 5 Technical specifications related to aircraft observations and reports by voice communications
- > Supplement to the ANNEX

Standardised European Rules of the Air (SERA), totalt 234 sidor

2023-09-23

20

Regulation (EU) No 923/2012

eRules

SERA
(IR + AMC/GM)

EASA

SERA
(IR + AMC/GM)
eRules

SERA.5005 Visual flight rules

Regulation (EU) 2016/1185

(d) VFR flights shall not be operated:

- (f) Except when necessary for take-off or landing, or except by permission from the competent authority, a VFR flight shall not be flown:
- over the congested areas of cities, towns or settlements or over an open-air assembly of persons at a height less than 300 m (1 000 ft) above the highest obstacle within a radius of 600 m from the aircraft;
 - elsewhere than as specified in (1), at a height less than 150 m (500 ft) above the ground or water, or 150 m (500 ft) above the highest obstacle within a radius of 150 m (500 ft) from the aircraft.

Del-SERA; konsoliderad version av både reglerna samt AMC och GM:

<https://www.easa.europa.eu/en/document-library/easy-access-rules/easy-access-rules-standardised-european-rules-air-sera>

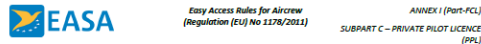
Regulation (EU) No 1178/2011

eRules

Aircrew
(IR + AMC & GM)

- ✓ **ANNEX I (Part-FCL)**
 - > SUBPART A – GENERAL REQUIREMENTS
 - > SUBPART B – LIGHT AIRCRAFT PILOT LICENCE – LAPL
 - > **SUBPART C – PRIVATE PILOT LICENCE (PPL)**
 - > SUBPART D – COMMERCIAL PILOT LICENCE – CPL
 - > SUBPART E – MULTI-CREW PILOT LICENCE – MPL
 - > SUBPART F – AIRLINE TRANSPORT PILOT LICENCE – ATPL
 - > SUBPART G – INSTRUMENT RATING – IR
 - > SUBPART H – CLASS AND TYPE RATINGS
 - > SUBPART I – ADDITIONAL RATINGS
 - > SUBPART J – INSTRUCTORS
 - > SUBPART K – EXAMINERS
 - > Appendices to Annex I
- > ANNEX II – Conditions for the conversion of existing national licences and ratings for aeroplanes and helicopters

SUBPART C – PRIVATE PILOT LICENCE (PPL)

SECTION 1 – COMMON REQUIREMENTS

FCL.200 Minimum age

Applicants for a PPL shall be at least 17 years old.

FCL.205 Conditions

Applicants for the issue of a PPL shall have fulfilled the requirements for the class or type rating for the aircraft used in the skill test, as established in Subpart H.

FCL.210 Training course

- (a) Applicants for a PPL shall complete a training course at an ATO or a DTO.
- (b) The course shall include theoretical knowledge and flight instruction appropriate to the privileges of the PPL applied for.
- (c) Theoretical knowledge instruction and flight instruction may be completed at a DTO or at an ATO different from the one where applicants have commenced their training.

AMC1 FCL.210 PPL(A) Training course

FLIGHT INSTRUCTION FOR THE PPL(A)

- (a) Entry to training
Before being accepted for training an applicant should be informed that the appropriate medical certificate must be obtained before solo flying is permitted.
- (b) Flight instruction
 - (1) The PPL(A) flight instruction syllabus takes into account the principles of threat and error management and also covers:
 - (i) pre-flight operations, including mass and balance determination, aircraft inspection and servicing;
 - (ii) aerodrome and traffic pattern operations, collision avoidance precautions and procedures;
 - (iii) control of the aircraft by external visual reference;
 - (iv) flight at critically low air speeds, recognition of, and recovery from, incipient and full stalls;
 - (v) flight at critically high air speeds, recognition of, and recovery from, spiral dive;
 - (vi) normal and crosswind take-offs and landings;

📄 Disclaimer

📄 List of revisions

📄 Note from the editor

📄 Incorporated amendments

📄 Table of contents

> 📄 Cover Regulation

> **ANNEX I (Part-FCL)**

> 📄 ANNEX II – Conditions for the conversion of existing national licences and ratings for aeroplanes and helicopters

📄 ANNEX III

> 📄 ANNEX IV (Part-MED)

> 📄 ANNEX V (Part-CC)

> 📄 ANNEX VI (Part-ARA)

> 📄 ANNEX VII (Part-ORA)

> **ANNEX VIII (Part-DTO)**

> 📄 Commission Delegated Regulation (EU) 2020/723

Totalt 1885st sidor

2023-09-23

Informationsmöte för Deklarerade utbildningsorganisationer (DTO)

2023-09-23

Innehåll i presentation:

- ”Hur hittar man TSFS/LFS på TS hemsida?”
- ”Hur hittar man i regeldjungeln på EASA:s hemsida; Del-NCO, Del-SERA och i viss mån Del-FCL”
- VFR-handboken
- Presentationen var ingen regelkurs, utan jag har försökt att påvisa ett antal sätt att hitta regler
- Presentationen innehåller omfattande delar, **för att kunna fördjupa sig ensam eller i grupp**

Tack för mig!

- per.englund@transportstyrelsen.se
- +46104954567

